

Sygn. akt VI U 2393/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	St. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 maja 2013 r. w S.

sprawy K. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania K. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 7 maja 2012 roku nr (...)

I. umarza postępowanie w zakresie dotyczącym uwzględnienia w stażu ubezpieczeniowym K. J. (1) jako okresu składkowego okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) w K. od 28 września 1972 roku do 8 lutego 1976 roku;

II. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazuje uwzględnienie w stażu ubezpieczeniowym K. J. (1) okresu wskazanego w punkcie I wyroku, poczynając od stycznia 2012 roku, tj. od miesiąca złożenia wniosku o emeryturę, a dodatkowo nakazuje uwzględnienie od tej samej daty w stażu ubezpieczeniowym K. J. (1) jako okresów składkowych okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) w K. od 16 listopada 1971 roku do 31 stycznia 1972 roku, od 24 lutego 1972 roku do 29 lutego 1972 roku i od 13 marca 1972 roku do 27 września 1972 roku;

III. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 7 maja 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał K. J. (1) prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2012 r. (od daty złożenia wniosku) w wysokości 796,95 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił ubezpieczonemu 13 lat i 5 miesięcy okresów składkowych oraz 11 lat i 6 miesięcy pracy w gospodarstwie rolnym. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych, tj. z lat 1960-1963 oraz 1966-1980. (...) wyniósł 36,34 %. Podstawa wymiaru obliczona przez

pomnożenie wwpw 36,34% przez kwotę bazową 2822,66 zł wyniosła 1025,75 zł, po waloryzacji od 1 marca 2012 r. - 1128,43 zł.

Pismem z 11 czerwca 2012 r. K. J. (1) odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez zaliczenie do jego stażu pracy okresu zatrudnienia w PGR S., w PGR P., w Zakładzie (...) oraz Spółdzielni (...). Ubezpieczony wskazał, że dokumentacja z okresów zatrudnienia we wskazanych zakładach pracy uległa zniszczeniu, jednakże fakt jego pracy mogą potwierdzić świadkowie. Dodatkowo wskazał, że organ rentowy nie wziął pod uwagę najbardziej korzystnego okresu do naliczenia świadczenia. Ubezpieczony wskazał, że w okresach zatrudnienia nie uwzględnionych przez ZUS, jego wynagrodzenie było zbliżone do wynagrodzeń wskazanych w dokumentacji przesłanej z Ł. dotyczącej wysokości płac z 40 miesięcy pracy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości. W uzasadnieniu wskazano, że do obliczenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie wynikające z przedłożonych dokumentów oraz wynagrodzenie minimalne. Odnośnie możliwości uwzględnienia dodatkowych okresów zatrudnienia i wynagrodzeń otrzymywanych w tym czasie organ rentowy wyjaśnił, że ubezpieczony nie przedłożył żadnej dokumentacji potwierdzających sporne zatrudnienie oraz wskazujących na wysokość osiągniętego wówczas wynagrodzenia.

W piśmie procesowym z 6 listopada 2012 r. ubezpieczony sprecyzował, że domaga się doliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia od 15 lutego 1959 r. do 20 października 1965 r. w Zakładzie (...) w P., okresu zatrudnienia od 15 marca 1968 r. do 14 listopada 1971 r. w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w S., od 1 marca 1976 r. do 30 października 1978 r. w Zakładzie (...) oraz od 16 listopada 1971 r. do 8 lutego 1976 r. w PGR w P.. Dodatkowo wskazał, że wnosi o obliczenie podstawy wymiaru należnej mu emerytury z uwzględnieniem - za okresy zatrudnienia za które nie dysponuje dokumentacją dotyczącą płac - średnich zarobków wyliczonych na podstawie zarobków wynikających z zachowanej dokumentacji płacowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. J. (1) urodził się (...) roku. W dniu 23 stycznia 2012 roku złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury.

Okoliczność niesporna, a nadto dowód: wniosek - k. 1-3 plik I akt rentowych.

Decyzją z 7 maja 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał K. J. (1) prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2012 r. (od daty złożenia wniosku) w wysokości 796,95 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 13 lat i 5 miesięcy okresów składkowych oraz 11 lat 6 miesięcy pracy w gospodarstwie rolnym. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych tj. z lat 1960-1963, 1966-1980. (...) wyniósł 36,34 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wwpw 36,34% przez kwotę bazową 2822,66 zł wyniosła 1025,75 zł, po waloryzacji od 1 marca 2012 r. - 1128,43 zł.

Dowód: decyzja z 7.05.2012 r. - k. 56 plik I akt rentowych

Na potrzeby zaskarżonej decyzji organ rentowy uznał za udowodnione przez ubezpieczonego okresy:

- zatrudnienia w Zakładzie (...) w P. od dnia 31 grudnia 1960 r. do 1 stycznia 1963 r.
- zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego (...) od dnia 20 listopada 1966 r. do 19 września 1967 r.
- zatrudnienia w Zakładzie (...) od 2 października 1967 r. do 8 marca 1968 r.
- zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w S. od 15 marca 1968 r. do 14 listopada 1971 r.
- zatrudnienia w Kombinacie (...) - Zakład (...) w K. (P. P.) : od 1 lutego 1972 r. do 23 lutego 1972 r., od 1 marca 1972 r. do 12 marca 1972 r., od 1 lipca 1973 r. do 22 października 1973 r., od 1 listopada 1973 r. do 24 grudnia 1973 r., od 1 stycznia 1974 r. do 15 lutego 1974 r., od 1 marca 1974 r. do 24 marca 1974 r., od 1 kwietnia 1974 r. do 24 kwietnia

1974 r., od 1 maja 1974 r. do 23 czerwca 1974 r., od 1 lipca 1974 r. do 24 sierpnia 1974 r., od 1 września 1974 r. do 23 września 1974 r., od 1 października 1974 r. do 22 listopada 1974 r., od 1 grudnia 1974 r. 22 grudnia 1974 r., od 1 stycznia 1975 r. do 22 lutego 1975 r., od 1 marca 1975 r. do 24 marca 1975 r., od 1 kwietnia 1975 r. 24 maja 1975 r., od 1 czerwca 1975 r. do 24 czerwca 1975 r., od 1 lipca 1975 r. do 23 listopada 1975 r., od 1 grudnia 1975 r. do 24 grudnia 1975 r., od 1 stycznia 1976 r. do 4 lutego 1976 r.

- zatrudnienia w Zakładzie (...) od 1 marca 1976 r. do 30 października 1978 r.

- zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w W. od 4 grudnia 1978 r. do 31 maja 1980 r. (od 4.12.1978 r. do 1.02.1979 r. pracownik najemny, od 2.02.1979 r. do 31.05.1980 r. członek spółdzielni)

- podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 lipca 1977 r. do 31 grudnia 1982 r.

- podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników - od 1 stycznia 1991 r. do 31 marca 2008 r.,

tj. łącznie 13 lat 5 miesięcy i 14 dni okresów składkowych oraz 22 lata 9 miesięcy i 2 dni okresów uzupełniających (praca w gospodarstwie rolnym)

Dowody:

- dokumentacja w pliku I akt rentowych: rozwiązanie umowy o pracę z 23.10.1967 r. - k. 6, umowa o pracę z 24.02.1966 - k. 7, karta obiegowa zmiany - k. 8, zaświadczenie kwalifikacyjne - k. 9, umowa o pracę z 1.01.1967 r. - k. 10; umowa o pracę z 2.10.1967 r. - k. 11, świadectwo pracy k. 12, zaświadczenie o wynagrodzeniach z 23.03.2010 r. - k. 13, zaświadczenie o wynagrodzeniu z 16.08.2007 r. - k. 14, zaświadczenie z 16.12.2007 r. - k. 15, karty zasiłkowe - k. 16, zaświadczenie dotyczące podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników - k. 17-20, pisemne zeznania świadka J. F. - k. 23, pisemne zeznania świadka M. J. - k. 24, pisemne zeznania świadka S. H. - k. 26, pisemne zeznania świadka L. C. - k. 27, 30, pisemne zeznania ubezpieczonego - k. 25, 28, pisemne zeznania świadka J. G. - k. 29;

- raport ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 52-53 plik I akt rentowych;

- stan sprawy do decyzji - k. 50v-51 plik I akt rentowych.

W okresie od 31 grudnia 1960 r. do 1 stycznia 1963 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...) w P.. Okres ten został uwzględniony w stażu ubezpieczeniowym K. J. jako okres składkowy.

Dowody:

- dokumentacja z archiwum - koperta k. 22: kwestionariusz osobowy; koperta k. 24 akt sprawy wniosek z 12.03.2010 r. - k. 7;

- pisemne zeznania świadka J. F. - k. 23 plik I akt rentowych;

- pisemne zeznania świadka M. J. - k. 24 plik I akt rentowych;

- raport ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 52-53 plik I akt rentowych;

- stan sprawy do decyzji - k. 50v-51 plik I akt rentowych;

- zeznania ubezpieczonego - k. 37v w zw. z k. 91v akt sprawy;

- zeznania świadka J. F. (2) - k. 81-82 akt sprawy.

W okresie od 20 lutego 1966 r. do 19 września 1967 r. K. J. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego (...) na stanowisku dekarza. Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję początkowo uwzględnił w stażu ubezpieczeniowym K. J. okres od 20 listopada 1966 r. do 19 września 1967 r. Po

przedłożeniu przez ubezpieczonego dodatkowych dokumentów - świadectwa pracy z 5.03.1980 r. - organ rentowy uznał za udowodnione przez ubezpieczonego zatrudnienie od 20 lutego 1966 r. do 19 września 1967 r. i doliczył je do jego stażu ubezpieczeniowego.

Dowody:

- świadectwo pracy z 5.03.1980 r. - k. 59 plik I akt rentowych;
- dokumentacja z akt osobowych: rozwiązania umowy o pracę z 23.10.1967 r. - k. 6, umowa o pracę z 24.02.1966 - k. 7, karta obiegowa zmiany - k. 8, zaświadczenie kwalifikacyjne - k. 9, umowa o pracę z 1.01.1967 r. - k. 10 plik I akt rentowych;
- dokumentacja z akt osobowych - koperta k. 31 akt sprawy: świadectwo pracy - k. 1;
- zeznania ubezpieczonego - k. 37v w zw. z k. 91v akt sprawy;
- raport z ustalenia uprawnień do świadczenia - k 62 plik I akt rentowych.

W okresie od 2 października 1967 r. do 8 marca 1968 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...)S.P. K.. Okres ten został uwzględniony przez ZUS O/S. w stażu ubezpieczeniowym K. J. na potrzeby ustalania jego świadczenia emerytalnego.

Niesporne, a nadto dowody:

- świadectwo pracy - k. 12 plik I akt rentowych;
- dokumentacja z archiwum - koperta k. 22 akt sprawy;
- raport ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 52-53 plik I akt rentowych.

Ubiegając się o zatrudnienie w tym przedsiębiorstwie K. J. sporządził odrębny życiorys, datowany na 2 września 1967r., w którym wskazał m.in., że w roku 1958 wyjechał do S. i pracował w zawodzie jako fryzjer; po roku pracy wyjechał do M. i tam zaczął pracować jako dekarz i pracował tam do roku 1960; od roku 1960 do 1963 pracował jako dekarz w firmie (...), a od roku 1963 do 1966 pracował „prywatnie jako dekarz cieśla”. Identycznie przebieg swojego zatrudnienia opisał także w kwestionariuszu osobowym, złożonym równocześnie z życiorysem.

Dowody: dokumenty w aktach osobowych K. J. k. 22 akt sądowych: życiorys k. 1, kwestionariusz osobowy – k. 5.

W okresie od 15 marca 1968 r. do 14 listopada 1971 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w S.. Okres ten został uwzględniony przez ZUS O/S. w stażu ubezpieczeniowym K. J. na potrzeby ustalania jego świadczenia emerytalnego.

Dowody:

- pisemne zeznania świadka S. H. - k. 26 plik I akt rentowych;
- pisemne zeznania świadka L. C. - k. 27 plik I akt rentowych;
- pisemne zeznania ubezpieczonego - k. 25 plik I akt rentowych;
- raport ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 52-53 plik I akt rentowych;
- stan sprawy do decyzji - k. 50v-51 plik I akt rentowych.

Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Kombinacie (...) - Zakładzie (...) w K. (początkowo był to PGR w P. p.p. C.) w okresie od 16 listopada 1971 r. do 8 lutego 1976 r.

Organ rentowy po przedłożeniu przez ubezpieczonego dodatkowych dokumentów - świadectwa pracy z 12.02.1976 r. - uznał za udowodnione przez ubezpieczonego zatrudnienie w tym przedsiębiorstwie od 1 lutego 1972 r. do 23 lutego 1972 r., od 1 marca 1972 r. do 12 marca 1972 r. oraz od 28 września 1972 r. do 8 lutego 1976 r.

Dowody:

- zaświadczenie o wynagrodzeniach z 23.03.2010 r. - k. 13;
- świadectwo pracy z 12.02.1979 r. - k. 58 plik I akt rentowych;
- dokumentacja z archiwum - koperta k. 24 akt sprawy: zaświadczenie z 23.03.2010 r. - k. 9, umowa o pracę z 16.11.1971 r., karty płac;
- zeznania ubezpieczonego - k. 37v w zw. z k. 91v akt sprawy;
- raport z ustalenia uprawnień do świadczenia - k 62 plik I akt rentowych.

W okresie od 1 marca 1976 r. do 30 października 1978 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie (...). Okres ten został uwzględniony w stażu ubezpieczeniowym K. J..

Dowody:

- pisemne zeznania świadka L. C. - k. 30 plik I akt rentowych;
- pisemne zeznania ubezpieczonego - k. 28 plik I akt rentowych;
- pisemne zeznania świadka J. G. - k. 29 plik I akt rentowych;
- raport ustalenia uprawnień do świadczenia - k. 52-53 plik I akt rentowych;
- stan sprawy do decyzji - k. 50v-51 plik I akt rentowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się tylko częściowo zasadne.

W toku niniejszego postępowania pod rozagę Sądu poddana została ocena prawidłowości decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 maja 2012 roku w zakresie w jakim organ rentowy ustalił wysokość należnej ubezpieczonemu emerytury. Ubezpieczony stał bowiem na stanowisku, że organ rentowy nie uwzględnił przy wyliczaniu wysokości świadczenia wszystkich okresów zatrudnienia, nadto zakwestionował prawidłowość wyliczenia podstawy wymiaru emerytury, wskazując że przy jej wyliczaniu organ powinien uwzględnić - w okresach zatrudnienia odnośnie których ubezpieczony nie dysponuje dokumentacją płacową - średnie zarobki wyliczone na podstawie zarobków wynikających z zachowanej dokumentacji.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd uznał jednakże, że zasadne okazało się wyłącznie odwołanie ubezpieczonego w zakresie w jakim domagał się uwzględnienia w jego stażu ubezpieczeniowym okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) - Zakład (...) w K., tj. od 16 listopada 1971 r. do 27 września 1972 r.

Przechodząc do rozważań merytorycznych, w pierwszej kolejności trzeba zauważyć, iż postępowanie w zakresie odwołania K. J. (1) od decyzji z 7 maja 2012 roku w zakresie dotyczącym uwzględnienia w stażu ubezpieczeniowym K. J. jako okresu składkowego części okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) w K., tj. okresu od dnia 28 września 1972 r. do 8 lutego 1976 r. należało umorzyć. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, po przedłożeniu przez ubezpieczonego

dotychczasowych dowodów - świadectwa pracy z 12.02.1976 r. - uznał bowiem za udowodnione przez ubezpieczonego przedmiotowe zatrudnienie (raport z ustalenia uprawnień do świadczenia - k 62 plik I akt rentowych).

Zgodnie z treścią art. 477¹³ k.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

Sąd uznał więc w tej sytuacji, iż skoro organ rentowy częściowo uwzględnił roszczenie ubezpieczonego jeszcze przed rozstrzygnięciem niniejszej sprawy przez Sąd, to stosownie do treści powyższego przepisu, postępowanie w sprawie w tym zakresie należało umorzyć. W związku z powyższym Sąd, na mocy art. 477¹³ k.p.c., orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Odnosząc się natomiast do pozostałych żądań ubezpieczonego, należy rozpocząć od przypomnienia, iż stosownie do brzmienia przepisu art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm. – tekst jednolity) emerytura wynosi:

1) 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz

2) po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,

3) po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Odnosząc do zatrudnienia ubezpieczonego w Kombinacie (...) - Zakład (...) w K. (PGR w P. p.p. C.) organ rentowy na dzień wydawania zaskarżonej decyzji uznał za udowodnione przez ubezpieczonego zatrudnienie od dnia od 1 lutego 1972 r. do 23 lutego 1972 r., od 1 marca 1972 r. do 12 marca 1972 r., od 1 lipca 1973 r. do 22 października 1973 r., od 1 listopada 1973 r. do 24 grudnia 1973 r., od 1 stycznia 1974 r. do 15 lutego 1974 r., od 1 marca 1974 r. do 24 marca 1974 r., od 1 kwietnia 1974 r. do 24 kwietnia 1974 r., od 1 maja 1974 r. do 23 czerwca 1974 r., od 1 lipca 1974 r. do 24 sierpnia 1974 r., od 1 września 1974 r. do 23 września 1974 r., od 1 października 1974 r. do 22 listopada 1974 r., od 1 grudnia 1974 r. do 22 grudnia 1974 r., od 1 stycznia 1975 r. do 22 lutego 1975 r., od 1 marca 1975 r. do 24 marca 1975 r., od 1 kwietnia 1975 r. do 24 maja 1975 r., od 1 czerwca 1975 r. do 24 czerwca 1975 r., od 1 lipca 1975 r. do 23 listopada 1975 r., od 1 grudnia 1975 r. do 24 grudnia 1975 r., od 1 stycznia 1976 r. do 4 lutego 1976 r. Następnie, w toku niniejszego postępowania, po przedłożeniu przez ubezpieczonego dodatkowych dokumentów - świadectwa pracy z 12.02.1976 r. - uznał za udowodnione przez ubezpieczonego zatrudnienie od 1 lutego 1972 r. do 23 lutego 1972 r., od 1 marca 1972 r. do 12 marca 1972 r. oraz od 28 września 1972 r. do 8 lutego 1976 r. i te okresy także uwzględnił w jego stażu ubezpieczeniowym (raport z ustalenia uprawnień do świadczenia - k 62 plik I akt rentowych).

Ubezpieczony zakwestionował owo wyliczenie, wskazując że w Kombinacie (...) - Zakładzie (...) w K. (PGR w P. p.p. C.) pracował nieprzerwanie od 16 listopada 1971 r. do 8 lutego 1976 r.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdził stanowisko ubezpieczonego w tym zakresie. Sąd zwrócił bowiem uwagę, że wprawdzie ubezpieczony dysponował wyłącznie świadectwem pracy potwierdzającym jego zatrudnienie we wskazanym zakładzie w okresie od 28 września 1972 r. do 8 lutego 1976 r., jednakże nie można zapominać o tym, iż brak świadectwa pracy sam przez się nie uzasadnia pominięcia okresu niewskazanego w tymże świadectwie pracy przy ustalaniu długości przebytych okresów składkowych i nieskładkowych. Wystawienie przez pracodawcę świadectwa pracy potwierdzającego okres zatrudnienia jest bowiem tylko oświadczeniem wiedzy, a nie oświadczeniem woli, wobec czego jego istnienie lub nieistnienie nie wywołuje skutków materialnoprawnych. Zaświadczenie to jest jedynie dokumentem prywatnym (art. 245 k.p.c.), wydawanym dla celów dowodowych, a okoliczności w tym dokumencie potwierdzone przez pracodawcę podlegają weryfikacji zarówno w postępowaniu

sądowym, jak i w postępowaniu przed organem rentowym. Zdaniem Sądu zaś w niniejszej sprawie dodatkowy materiał dowodowy (w tym również dokumentacja znajdująca się w oryginalnych aktach osobowych i płacowych K. J. ze spornego okresu, nadesłana przez jej przechowawcę) wystarczająco potwierdził fakt zatrudnienia ubezpieczonego w Kombinacie (...) - Zakład (...) w K. (PGR w P. p.p. C.) nieprzerwanie od 16 listopada 1971 r. do 8 lutego 1976 r. Mianowicie Sąd zważył, że ubezpieczony na okoliczność zatrudnienia w Kombinacie (...) - Zakład (...) w K. (PGR w P. p.p. C.) - poza świadectwem pracy dotyczącym okresu zatrudnienia od dnia 28 września 1972 r. do 8 lutego 1976 r. - przedstawił również umowę o pracę z dnia 16 listopada 1971 r., z której wynikało, że z dniem 16 listopada 1971 r. został zatrudniony na stanowisku cieśli-dekarza w PGR w P. Przedsiębiorstwo Państwowe (...) oraz zaświadczenie wystawione w dniu 23 marca 2010 r. przez Agencję Nieruchomości Rolnych, w którym poświadczono, że K. J. zatrudniony był w PGR w P. od 16 listopada 1971 r. Dodatkowo przedstawiono przebieg tegoż zatrudnienia wskazując, że ubezpieczony pracował w latach 1971-1976 (miesiące od listopada 1971 r. do lutego 1976r.), a także wysokość otrzymywanych w tym czasie wynagrodzeń za poszczególne miesiące. Organ rentowy nie podważał w niniejszym postępowaniu wiarygodności tych dokumentów, na ich podstawie uwzględnił w stażu ubezpieczeniowym K. J. okres zatrudnienia od 1 lutego 1972 r. do 23 lutego 1972 r., od 1 marca 1972 r. do 12 marca 1972 r. Organ rentowy pominął jednak te miesiące, odnośnie których w zaświadczeniu wskazano na brak list płac. Mając na uwadze powyższe, Sąd zwrócił uwagę, że wprawdzie odnośnie miesięcy listopad-grudzień 1971 r., styczeń 1972 r., wrzesień 1972r. - czerwiec 1973 r. wskazano, że brak jest list płac z tych miesięcy, natomiast odnośnie okresu od kwietnia do maja 1972 r. wskazano, że listy płac są niekompletne, jednakże w ocenie Sądu nie podważało to ustalenia, że również w tych miesiącach, w których wskazano brak list płac, ubezpieczony kontynuował zatrudnienie. W nadesłanych aktach osobowych K. J. znajduje się nadto oryginał umowy o pracę, datowanej na dzień 16 listopada 1971r., z której jasno wynika, że od tej właśnie, nie zaś późniejszej daty, ubezpieczony został zatrudniony na podstawie umowy o pracę (nie zaś jako pracownik dochodzący) jako cieśla-dekarz.

W konsekwencji Sąd uznał więc, że przy ustalaniu wysokości emerytury organ rentowy powinien uwzględnić cały okres zatrudnienia ubezpieczonego w Kombinacie (...) - Zakład (...) w K., tj. okres od 16 listopada 1971 r. do 8 lutego 1976 r.

Wobec powyższego, Sąd, na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazał organowi uwzględnienie w stażu ubezpieczeniowym K. J. dodatkowo okresu zatrudnienia w Kombinacie (...) - Zakład (...) w K. od 16 listopada 1971 r. do 31 stycznia 1972 r., od 24 lutego 1972 r. do 29 lutego 1972 r., od 13 marca 1972 r. do 27 września 1972 r. (organ rentowy obliczając emeryturę uwzględnił już okresy pomiędzy tymi datami tj. okres od 1 lutego 1972 r. do 23 lutego 1972 r. oraz od 1 marca 1972 r. do 12 marca 1972 r.), o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

Dodatkowo, w tym samym punkcie wyroku dokonano także zmiany zaskarżonej decyzji poprzez nakazanie uwzględnienia w stażu ubezpieczeniowym K. J. okresu od 28 września 1972r. do 8 lutego 1976r. (a więc okresu już zaliczonego przez ZUS) od innej daty, aniżeli uczynił to organ rentowy, a mianowicie od stycznia 2012r., tj. od miesiąca złożenia wniosku o emeryturę. Organ dokonał bowiem doliczenia tego stażu dopiero od 1 października 2012r. (decyzją z 31 października 2012r.), po złożeniu przez K. J. świadectwa pracy. Tymczasem zdaniem Sądu takie doliczenie powinno być dokonane już od czasu złożenia pierwotnego wniosku, do których ubezpieczony dołączył wówczas komplet dokumentów na podstawie których obecnie uznano takie doliczenie za możliwe.

W punkcie III. wyroku Sąd oddalił odwołanie w pozostałym zakresie, tj. w zakresie dotyczącym doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w P. od 15 lutego 1959r. do 20 października 1965r.

W pierwszej kolejności Sąd zwrócił uwagę, że w analizowanym postępowaniu organ rentowy uwzględnił w stażu ubezpieczeniowym K. J. okres zatrudnienia u tego pracodawcy od 31 grudnia 1960 r. do 1 stycznia 1963 r. Jako że Sąd nie może czynić w sprawie ustaleń niekorzystnych dla ubezpieczonego, nie dokonywał w ogóle oceny prawidłowości postępowania ZUS. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy okazał się jednak niewystarczający dla dokonania w tym zakresie ustaleń dalej idących, tj. sprowadzających się do przyjęcia, że rzeczywiście ubezpieczony w (...) w P. pracował od 15 lutego 1959 r. do 20 października 1965 r., tj. przez ponad 6 lat.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że w myśl przepisu art. 3 k.p.c. strony zobowiązane są przedstawiać dowody. Przepis ten statuuje więc zasadę odpowiedzialności samych stron za wynik procesu. Zgodnie z nim to strony muszą przejawiać aktywność procesową w tym zakresie, na nich spoczywa więc obowiązek wyraźnego, jednoznacznego powoływania konkretnych środków dowodowych. Stosownie zaś do treści art. 232 k.p.c., strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd nie może własnym działaniem zastępować ich bezczynności. Przenosząc powyższą regułę na grunt niniejszego sporu, należało przyjąć, że ubezpieczony winien w postępowaniu przed sądem wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych z jego stanowiskiem reprezentowanym w odwołaniu od decyzji. W ocenie Sądu w niniejszym postępowaniu ubezpieczony tym obowiązkiem nie sprostał.

Trzeba bowiem zaznaczyć, że wprawdzie w toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony przedłożył pisemne zeznania świadków J. F. (2) oraz M. J. (2), którzy wskazali, że ubezpieczony w PGR P. miał pracować w okresie od 15 lutego 1959 r. do 20 października 1965 r., to jednak Sąd nie dał wiary tym oświadczeniom. Po pierwsze Sąd zwrócił bowiem uwagę, że J. F. wskazał wówczas, że przez cały czas przedmiotowego zatrudnienia miał kontakt z ubezpieczonym, gdyż pracował z nim w tym samym zakładzie. Tymczasem w toku postępowania sądowego, podczas przesłuchania w charakterze świadka ten sam J. F. zeznał, że ubezpieczonego poznał w latach 60-70 tych; przyznał przy tym, że nie ma szczegółowej, a nawet ogólnej, wiedzy na temat warunków zatrudnienia powoda, w tym odnośnie rzeczywistego okresu zatrudnienia ubezpieczonego w PGR w P.. Świadek wskazał też, że kiedy ubezpieczony pracował w P. to czasem przyjeżdżał do świadka w odwiedziny, świadek kontakt z ubezpieczonym utrzymywał 2-3 miesiące po tym jak K. J. wyjechał do P., później już się nie spotkali.

Z kolei nieżyjący już obecnie M. J. w swoim pisemnym oświadczeniu wskazał, że w spornym okresie dowoził ubezpieczonemu materiały budowlane. Z akt emerytalnych M. J., które zostały przez Sąd z urzędu dołączone do akt niniejszej sprawy wynika jednak, że w spornym okresie M. J. pracował w innych zakładach pracy.

Decydujące znaczenie dla oddalenia żądań powoda miał jednak fakt, iż w jego aktach osobowych z okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) znajdują się wypełnione przezeń własnoręcznie kwestionariusz osobowy oraz życiorys, w których wskazał on, że w latach 1959-1960 pracował prywatnie jako dekarz w M., w latach 1960-1963 pracował w (...) w K., a następnie w latach 1963-1966 ponownie pracował prywatnie jako dekarz w K.. Ponadto, z innego dowodu z dokumentu - wniosku z dnia 12 marca 2010 r., skierowanego do (...) o wystawienie zaświadczeń o zatrudnieniu - ubezpieczony wskazał, że w PGR P. pracował w latach 1960-1964. W czasie swoich zeznań przed sądem ubezpieczony przedstawił natomiast jeszcze inną wersję zdarzeń, oświadczając że to co pisał w kwestionariuszu osobowym wymyślił, przyznał jednak, że jak był kawalerem to porzucał pracę jak trafiła się nowa, dlatego nie posiada żadnych dokumentów, czy świadectw pracy z tego okresu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd widzi celowość przypomnienia, że w sprawie, której przedmiotem jest prawo do świadczenia rentowo-emerytalnego lub wysokość tego świadczenia, wymaga się dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych oraz precyzyjnych - potwierdzających czy uprawdopodobniających w stopniu graniczącym z pewnością nie tylko fakt zatrudnienia, ale i pozostałe okoliczności związane ze świadczeniem pracy. W przypadku konieczności dokonania - jak w niniejszej sprawie - ustaleń co do zdarzeń jakie miały miejsce przed pięćdziesięcioma laty, wyjątkowo ostrożnie należy oceniać przy tym zeznania świadków, którzy z racji upływu czasu mogą nie pamiętać dobrze wszystkich istotnych okoliczności sprawy. W tej sytuacji Sąd uznał za konieczne oparcie się przede wszystkim na dowodach z dokumentów - oryginalnej dokumentacji pracowniczej, która nie nosi żadnych znamion przeróbek czy poprawek, a niewątpliwie była sporządzana przez osoby bezstronne, niezainteresowane wynikiem niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do wniosku, że ubezpieczony nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów, poza wskazaniem tego miejsc pracy w odwołaniu, uzasadniających zaliczenie całego wskazanego przez niego okresu pracy w PGR P. do jego stażu pracy i w tym zakresie odwołanie oddalił.

Odnośnie pozostałych okresów, których doliczenia do stażu ubezpieczeniowego domagał się ubezpieczony (tj. okresu zatrudnienia od 15 marca 1968 r. do 14 listopada 1971 r. w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w S. oraz od 1 marca 1976 r. do 30 października 1978 r. w Zakładzie (...)) Sąd zwrócił uwagę, że roszczenie to było bezprzedmiotowe, gdyż organ rentowy uwzględnił wszystkie te okresy przy ustalaniu wysokości należnej ubezpieczonemu emerytury.

Brak było również podstaw do uwzględnienia wniosku ubezpieczonego o przeliczenie podstawy wymiaru jego emerytury z uwzględnieniem za okresy zatrudnienia odnośnie których ubezpieczony nie dysponuje dokumentacją płacową średnich zarobków wyliczonych na podstawie zarobków wynikających z zachowanej dokumentacji płacowej. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że w sądowym postępowaniu odwoławczym uwzględnia się niekiedy (jako jeden z dowodów pośrednich) dokumentację płacową dotyczącą innego okresu zatrudnienia dla wyliczenia wysokości należnych wynagrodzeń za okres, za który ubezpieczeni nie są w stanie przedłożyć stosownych zaświadczeń, legitymacji ubezpieczeniowej itd. Takie sytuacje mają jednak miejsce wyjątkowo, przy czym nie do przyjęcia jest, aby taka dokumentacja dotycząca innych okresów zatrudnienia mogła stanowić wystarczający (jedyne) środek dowodowy dla uwzględnienia spornego wynagrodzenia. W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w aktach osobowych, takich jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, a i wówczas można uwzględnić tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były w danym okresie stale i w określonej wysokości.

Stosownie do treści art. 15 ust 2a ustawy emerytalnej jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Organ rentowy zastosował powyższy przepis wyliczając wysokość wskaźnika podstawy wymiaru należnego ubezpieczonemu świadczenia, przyjmując, iż w okresach zatrudnienia, odnośnie których ubezpieczony nie przedstawił zaświadczeń dokumentujących wysokość rzeczywistych zarobków - otrzymywał on co najmniej minimalne wynagrodzenie. Także więc i w tym zakresie odwołanie zostało oddalone.